

Preavis: promoziun da la lingua e cultura rumantscha ordaifer la Svizra rumantscha

1. Context

Ina da las prioritads ch'il Cussegl federal ha fixà en la missiva da cultura 2021-2024 è la promoziun da la lingua e cultura rumantscha ordaifer il territori linguistic rumantsch (diaspora rumantscha). Il parlament ha confirmà questa prioritad ed ha pledà 400'000 francs per onn per quest champ. Ad uffants e giuvenils duain star a disposiziun purschidas da furmaziun rumantschas er en la diaspora e persunas e famiglias emigradas duain vegnir sustegnidas en il diever da lur lingua. Per pudair consolidar, emprender e far diever da la lingua duain vegnir promovidas las basas correspudentas. La noziun *diaspora rumantscha* sa referescha en spezial a la diaspora extrachantunala, ma er al territori betg tradiziunalmain rumantsch en il chantun Grischun.

2. Invit d'inoltrar projects

L'onn 2021 vegn l'Uffizi federal da cultura (UFC) a publitgar meds da promoziun per pudair sustegnair iniziativas e propostas da las persunas, organisaziuns ed instituziuns pertutgadas. La publicaziun è planisada per il zercladur 2021. Dumondas da project ston vegnir inoltradas per il 1. d'october 2021 a l'UFC.

L'UFC vegn a sustegnair projects en ils suandants secturs:

1. **Projects che gidan uffants e giuvenils d'emprender e consolidar la lingua rumantscha ordaifer il territori linguistic rumantsch.** Quai è per exempel purschidas da furmaziun cun caracter da pilot, l'elavuraziun da meds d'instrucziun ed il svilup da purschidas da furmaziun, u era projects che faciliteschan l'access a la lingua e cultura cun agid da segiums e barats en il territori linguistic tradiziunal.
2. **Projects che promovon il diever da la lingua rumantscha.** Quai è per exempel purschidas (dad open source) che faciliteschan l'access a la lingua u projects che pussibiliteschan al conturn d'uffants e giuvenils en la diaspora da far diever da la lingua.

3. Infurmaziuns praticas

Instituziuns, organisaziuns, communitads sco er interpresas pon inoltrar dumondas per in sustegn finanziel. Als projects è d'aggiuntar ina documentaziun detagliada che definescha la grupp en mira e che preschenta la relevanza, persistenza e finanziaziun dal project. Cooperaziuns vegnan beneventadas. L'agid finanziel da l'UFC importa max. 70% dals custs budgetads e sin il pli 100'000 francs per project ed onn. Davart il pajament d'agids finanziaus decida l'UFC. Cun la decisiun positiva u negativa da l'UFC pon ins quintar var dus mais suenter ch'il termin d'inoltraziun è scadì. Betg sustegnidas vegnan translaziuns (per exempel da paginas-web e cudeschs), ovrar litteraras/artisticas u contribuziuns structuralas. Projects ch'èn cuverts tras auters secturs da promoziun da la Confederaziun na vegnan betg sustegnids u sustegnids mo subsidiarmain.

4. Persuna da contact tar l'UFC

Per ulteriuras infurmaziuns As drizzai a signur Clau Dermont, secziun Cultura e societad (clau.dermont@bak.admin.ch; tel. 058 / 469 39 97).